

Loonbedrijf Almen Harfsen
Freddie Heuvelink-bedrijfsleider
Almen (Gelderland)

**“Als je met mechanische bestrijding
eenzelfde resultaat kan behalen
moet je daarvoor kiezen.”**

- Kapelweg 22, 7218 NJ Almen
- Akkerbouw, weidebouw, cultuur, bermonderhoud, bieten laden
- Mechanische bestrijding vanggewassen, onderzaai
- precisielandbouw

Het bedrijf

Loonbedrijf Almen Harfsen is een coöperatie die zich voornamelijk richt op werkzaamheden in de akkerbouw en melkveesector zoals zaaien, grondbewerking, oogstwerkzaamheden en mestverwerking. Daarnaast houdt het bedrijf zich bezig met cultuurtechnische werkzaamheden en berm- en slootonderhoud: maaiwerkzaamheden al dan niet gecombineerd met opvang en een zuigcombinatie. De Gemeente Lochem heeft loonwerkers gevraagd om alternatieven te bedenken voor het gebruik van glyfosaat (Round Up) bij het vernietigen van groenbemesters. Ook neemt de maatschappelijke weerstand tegen het gebruik van dit middel toe ('oranje doodgespoten velden'), wat slecht is voor het imago van boeren. Het loonbedrijf heeft als alternatief daarom twee jaar geleden een Kuhn BP 8300 front/achter triplecombinatie aangeschaft voor het mechanisch bestrijden (klepelen) van vanggewassen. Een vlindermaaier aan de achterzijde wordt gecombineerd met een BPR PRO versnipperaar aan de voorkant. Daarmee wordt een werkbreedte van 8,3 meter bereikt. Na deze bewerking kan het bouwland desgewenst bemest worden met een bouwlandinjecteur en vervolgens geploegd.

Het bedrijf investeert op meer manieren in verduurzaming en milieubescherming. Zo beschikt het over een Veris Scan bodemscanner waarbij tijdens een werkgang zuurgraad, organisch stofgehalte, bodemtextuur en hoogteligging in beeld gebracht wordt. De klant kan deze gegevens gebruiken voor allerlei precisielandbouw zoals een uitgekiende bemesting en variabel zaaien en/ of poten.

Interactie met de opdrachtgever

De samenwerking met de klant -Jan Borgman (Boerderij 't Spieker in Vierakker)- verloopt heel goed. Het bedrijf van Jan telt 110 melkkoeien waarvoor hij circa 70 hectare bouw- en grasland bewerkt. "Ik ben blij dat mijn loonwerker 2 jaar geleden een klepelmaaier heeft aangeschaft. Omdat ik melk produceer met het PlanetProof keurmerk mag ik vanuit de voorwaarden geen glyfosaat gebruiken. Doordat het vanggewas nu mechanisch wordt bestreden, hoeft dat ook niet meer en zodoende ontvang ik 2 cent extra voor de melk".

De klepelmaaier hakt alles klein en de daarop volgende werkgang, waarbij alles ondergeploegd wordt, zorgt ervoor dat er geen vanggewassen meer opkomen. De machines van het loonbedrijf zorgen ervoor dat er na de werkgang een mooi homogeen product ligt.

Het resultaat

Jan Borgman is tevreden over de mechanische bestrijding van zijn vanggewassen. "Economisch gezien zal mechanische bestrijding iets goedkoper zijn dan chemische bestrijding omdat je geen Roundup en andere middelen als spuitdoppen hoeft aan te schaffen. Daarnaast kun je desgewenst voldoen aan de criteria van keurmerken waardoor je een bonus op de melkprijs kunt krijgen". Voor Jan is het imago ook heel belangrijk. Het feit dat hij geen bestrijdingsmiddelen gebruikt ziet hij als 'het leveren van een plusje aan de maatschappij'. Er blijven dus ook geen residuen van het middel in de bodem achter.

Borgman ziet ondanks de vele voordelen ook wel een nadeel. De mechanische bestrijding door middel van klepelen werkt alleen goed als die wordt uitgevoerd in combinatie met een kerende grondbewerking. "Alleen door het onderploegen van het geklepelde gewas voorkom je dat het gewas terugkomt. Dit kan dus op gespannen voet staan als je ervoor kiest om aan niet-kerende grondbewerking te doen om bijvoorbeeld het bodemleven te sparen".

Een positief imago wordt voor boeren steeds belangrijker. Burgers storen zich bijvoorbeeld aan het zien van gele velden, de maatschappelijke druk om te verduurzamen neemt toe. Ook vanuit de zuivelketen worden initiatieven gestimuleerd om het gebruik van glyfosaat te beperken of te beëindigen. Mechanische bestrijding van vanggewassen is een goed alternatief. En de omschakeling is niet ingewikkeld: in plaats van vanggewas dood te spuiten hak je het stuk en ploeg je het onder.

De investering

"Nadat de Gemeente Lochem ons had uitgedaagd om met een alternatief te komen voor het gebruik van glyfosaat hebben wij gekozen voor mechanische bestrijding met een klepelmaaier. Boeren vonden het al vanaf het begin een goed initiatief en inmiddels hebben we meer dan 250 ha geklepel met de klepelmaaier die we in 2019 gekocht hebben. Het heeft ons diverse nieuwe klanten opgeleverd die voorheen hun werkzaamheden door andere loonwerkers lieten uitvoeren. Een ander belangrijk voordeel is dat je als loonwerker veel eenvoudiger kunt plannen. Voor mechanische bestrijding ben je veel minder afhankelijk van het weer doordat je weinig last hebt van wind en neerslag. Wij hebben niet voor een schijveneg/frees gekozen vanwege de lagere capaciteit daarvan. De klepelmaaier kunnen we ook nog in het najaar inzetten als veeboeren hun gras te lang vinden voordat het de winter ingaat. We klepelen het dan af zodat boeren het gras niet hoeven in te kuilen, waardoor ze kosten besparen. Het gewas wordt goed versnipperd, waardoor er ook een betere opname van organische stof plaatsvindt. De kosten voor de klant zijn omgerekend per ha lager dan de kosten van chemische bestrijding."

De omgeving en de toekomst

"Als we realistisch zijn en kijken naar de toekomst van de aarde zullen steeds meer bestrijdingsmiddelen uit de markt gehaald worden. Mechanische bestrijding is niets nieuws, dat gebeurde vroeger ook al. Het is nu weer in opkomst. Ik adviseer om vooral te kijken naar de huidige en toekomstige ontwikkelingen (trends en wetgeving) en daarop in te spelen. Zo wordt weidegang steeds belangrijker en zal de mestwetgeving steeds strikter worden. Ik denk dat precisielandbouw steeds belangrijker wordt want elke boer zal steeds minder mest mogen uitrijden. Dit maakt dat de mest die er is, zo goed mogelijk benut moet worden. Precisiebemesting kan daarbij uitstekend van pas komen. Hoewel precisielandbouw een enorme vlucht heeft genomen en er veel mogelijk is, is het voor loonwerkers een uitdaging om de juiste balans te vinden in de (on)mogelijkheden die machines en software bieden. Dit om de klant, de boer optimaal te bedienen."

Vraag: Wanneer zou jij kiezen voor ploegen en wanneer zou je kiezen voor niet-kerende grondbewerking bij mechanische bestrijding van vanggewas? En waarom?